

Menjava storitev

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 2/2004

str. 6

Menjava storitev, v mio EUR, tekoče cene	Izvoz storitev		Uvoz storitev		Saldo		Nominalna rast 2003/2002, v %	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003	Izvoz	Uvoz
Storitve skupaj	2.449,2	2.464,6	1.822,4	1.923,6	626,9	540,9	0,6	5,6
Transport	634,5	678,7	384,8	419,6	249,7	259,1	7,0	9,1
Potovanja	1.142,7	1.182,2	637,8	666,5	504,8	515,7	3,5	4,5
Ostale storitve	672,1	603,6	799,8	837,5	-127,7	-233,9	-10,2	4,7
Komunikacijske storitve	60,5	61,4	89,0	94,7	-28,4	-33,3	1,5	6,4
Konstruktivske storitve	95,5	69,9	60,4	72,2	35,0	-2,3	-26,8	19,5
Zavarovalniške storitve	7,9	5,7	13,2	13,8	-5,3	-8,1	-28,1	4,2
Finančne storitve	48,6	17,1	30,5	28,6	18,1	-11,6	-64,9	-6,1
Računalniške in informac. stor.	84,2	78,1	85,1	88,3	-0,9	-10,2	-7,3	3,8
Licence, patenti in avt. pravice	7,9	9,4	82,8	79,4	-74,9	-69,9	19,1	-4,2
Ostale poslovne storitve	346,2	339,1	380,7	398,3	-34,4	-59,3	-2,1	4,6
-Posredovanje	149,5	109,0	60,4	59,0	89,2	50,0	-27,1	-2,2
Osebn, kulturne in rekreacijske storitve	15,8	18,3	40,2	44,0	-24,4	-25,7	16,0	9,7
Državne storitve	5,4	4,5	17,9	18,1	-12,5	-13,6	-15,5	1,5

Vir podatkov: za leto 2003 predhodni podatki BS.

Po velikem povečanju izvoza in uvoza storitev v letu 2002, se je rast uvoza storitev v letu 2003 prepolovila, izvoz pa je skoraj stagniral. Nominalno se je **izvoz**, izražen v evrih, povečal za samo 0.6%. Izvoz blaga je v letu 2003 naraščal hitreje od izvoza storitev (gl. str. 4 in 5), zato se je delež storitev v skupnem izvozu blaga in storitev zopet znižal pod 18%, kolikor je znašal v letu 2002. Ker se je **uvoz storitev** v letu 2003 v primerjavi z letom poprej, v evrih nominalno povečal za 5.6%, se je presežek storitvene menjave v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 znižal za približno 85 mio evrov.

Slabi rezultati v izvozu storitev v letu 2003 so predvsem posledica velikega padca (nominalno za 10.2%) izvoza ostalih storitev (vse storitve brez potovanj in transportnih storitev), med njimi zlasti storitev posredovanja, konstrukcijskih in finančnih storitev, čeprav je bilo znižanje izvoza zabeleženo tudi pri zavarovalniških in računalniških storitvah. Takšna gibanja kažejo na nizko konkurenčnost slovenskih storitev, ki temeljijo na znanju (gl. tudi EO 12/2003:17). Zaradi naraščajočih potreb gospodarstva po teh storitvah se stalno povečuje njihov uvoz, zato se je primanjkljaj v menjavi ostalih storitev v letu 2003 povečal za prek 100 mio EUR v primerjavi z letom poprej. V izvozu storitev so v letu 2003 izstopale transportne storitve, ki so zabeležile 7-odstotno povečanje izvoza. Čeprav se je v preteklem letu močno povečal tudi uvoz transportnih storitev se je povečal tudi presežek v menjavi transportnih storitev. Potovanja so v letu 2003 zabeležila povečanje izvoza, še bolj pa se je povečal njihov uvoz. Kljub temu se je presežek v menjavi potovanj v letu 2003 še nekoliko povečal v primerjavi z letom poprej.

Počasi premiki v izvozu storitev iz Slovenije so opazni že dalj časa. Slovenija dosega nizke stopnje rasti izvoza tudi v primerjavi z državami članicami EU (gl. graf). Medtem ko je izvoz storitev iz Slovenije v obdobju 1996–2002 zabeležil indeks rasti okoli 145, so države EU v povprečju dosegle indeks 170. Nekoliko boljše rezultate je Slovenija dosegla v drugi polovici tega obdobja. V večini malih držav EU, z izjemo Finske, je izvoz storitev v obdobju 1996–2002 naraščal precej hitreje kot v Sloveniji, še posebej na Irskem. Čeprav Finska zaostaja za Slovenijo v rasti izvoza storitev, pa je potrebno upoštevati, da po drugi strani zelo hitro povečuje izvoz visoko tehnoloških proizvodov, v katerih so vsebovane na znanju temelječe storitve. Zgornji podatki potrjujejo znaten zaostanek Slovenije v rasti izvoza storitev v primerjavi z državami EU, ki odraža zlasti pomanjkljivosti na področju razvoja storitev, ki temeljijo na znanju.

Graf: Izvoz storitev v obdobju 1996–2002, indeksi rasti

